Downloaded via the EU tax law app / web

Edizzjoni Provvi?orja

KONKLU?JONIJIET TAL-AVUKAT ?ENERALI

BOBEK

ippre?entati fit-22 ta’ Frar 2018 (1)

Kaw?a C-665/16

Ministru Finansów

v

Gmina Wroc?aw

(talba g?al de?i?joni preliminari min-Naczelny S?d Administracyjny (il-Qorti Amministrattiva Suprema, il-Polonja))

“Rinviju g?al de?i?joni preliminari — Sistema komuni tat-taxxa fuq il-valur mi?jud — Direttiva 2006/112/KE — Tran?azzjonijiet taxxabbli — Artikolu 2(1)(a) — Provvista ta’ beni mwettqa bi ?las — Artikolu 14(2)(b) — Trasferiment, b’kumpens, ta’ proprjetà ta’ beni immobbli skont ordni ta’ awtorita’ pubblika — Esproprjazzjoni ta’ beni immobbli komunali”

I. Introduzzjoni

1. Fil-mitolo?ija Rumana, Janus kien l-alla tal-bidu u tat-tmiem, tal-ftu? ta’ bibien, tal-passa??i, tax-xtiebi, i?da jidher ukoll li, fil-perijodu preklassiku, huwa kien ukoll l-alla tal-?olqien, tal-gwerra, tas-sorsi tal-ilma u tax-xemx (2). Lil hinn mid-diffikultajiet ta’ attribuzzjoni ta’ kompetenza (pjuttost familjari g?all-avukat tal-Unjoni), li kienet ukoll dejjem problematika g?all-allat Rumani li s-setg?at tag?hom baqg?u jinbidlu matul is-sekli, hemm element wie?ed dwar Janus li n-nies g?adhom jiftakru llum: li kien deskritt b?ala li g?andu ?ew?t u?uh.

2. B’kuntrast ma’ alla b’ras wa?da u b’?ew?t u?uh, il-kaw?a pre?enti tikkon?erna wi?? wie?ed, i?da fuq ?ew? irjus differenti. Dan huwa, fil-qosor, is-sors tal-kontroversja tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar ’il quddiem il-“VAT”) li tirri?ulta minn din il-kaw?a: ta?t id-dritt Pollakk, is-Sindku ta’ Wroc?aw g?andu ?ew? irwoli distinti. Minn na?a, huwa l-awtorita’ e?ekuttiva (awtonoma) ta’ Gmina Wroc?aw (il-komun ta’ Wroc?aw, il-Polonja). Minn na?a l-o?ra, fil-qasam (?erarkiku) tal-amministrazzjoni statali, huwa ja?ixxi wkoll b?ala r-rappre?entant tat-Te?or Pubbliku.

3. Il-funzjoni doppja ta’ ?erti korpi tal-amministrazzjoni re?jonali li jkunu, skont il-kompiti spe?ifi?i tag?hom, qeg?din ja?ixxu sew b?ala amministratur awtonomu sew b?ala amministratur statali, ma hijiex innovattiva, ?ertament fl-Ewropa ?entrali. Li huwa, madankollu, ?did fil-kuntest tal-kaw?a pre?enti huwa kif g?andha ssir l-evalwazzjoni ta’ din il-prattika g?all-finijiet tal-VAT f’kaw?i

fejn l-istess korp, *in casu* s-Sindku ta' Wroc?aw, huwa parti mis-sitwazzjoni spe?ifika ta' esproprjazzjoni ta' beni immobbli fuq i?-?ew? na?at tat-tran?azzjoni, i?da ja?ixxi f'?ew? irwoli differenti. Barra minn hekk, wara t-trasferiment formali tat-titolu ta' proprjetà mill-komun ta' Wroc?aw lit-Te?or Pubbliku, il-beni immobbli inkwistjoni fil-fatt ikompli jkun ?estit mill-istess awtorita': is-Sindku ta' Wroc?aw.

4. Huwa f'dan il-kuntest li n-Naczelny S?d Administracyjny (il-Qorti Amministrattiva Suprema, Polonja) qieg?da tfittex li ta??erta jekk it-trasferiment mill-komun ta' Wroc?aw lit-Te?or Pubbliku tal-proprjetà ta' beni immobbli inkwistjoni jikkostitwixxix tran?azzjoni taxxabbli fis-sens tal-Artikolu 14(2)(a) tad-Direttiva tal-VAT (3). Din il-mistoqsija tqajjem ?ew? kwistjonijiet spe?ifi?i: L-ewwel nett, sabiex jitqies b?ala tran?azzjoni taxxabbli, *it-trasferiment tal-proprjetà ta' beni immobbli* ta?t l-Artikolu 14(2)(a) tad-Direttiva tal-VAT je?tie? ukoll jammonta g?al trasferiment *tad-dritt ta' persuna li tiddisponi minn beni immobbli b?ala sid* fis-sens tal-Artikolu 14(1) ta' dik id-direttiva? It-tieni nett, x'inhi r-relazzjoni bejn il-kun?ett ta' *kumpens* li jirreferi g?alih l-Artikolu 14(2)(a) u l-kun?ett ta' twettiq *bi ?las* tal-Artikolu 2(1)(a) tad-direttiva?

II. Il-kuntest ?uridiku

A. Id-dritt tal-UE

5. Fil-lista tieg?u ta' tran?azzjonijiet su??etti g?all-VAT, l-Artikolu 2(1)(a) tad-Direttiva tal-VAT jinkludi:

"il-provvista ta' merkanzija bi ?las fit-territorju ta' Stat Membru minn persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali; [...]"

6. Skont l-Artikolu 14 tad-Direttiva tal-VAT:

"1. 'Provvista ta' merkanzija' g?andha tfisser it-trasferiment tad-dritt ta' sid li jiddisponi minn proprjeta' tan?ibbli.

2. Flimkien mat-transazzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1, kull wa?da minn dawn li ?ejjin g?andha ti?i kkunsidrata b?ala provvista ta' merkanzija:

(a) it-trasferiment, b'ordni ta' jew f'isem awtorita' pubblika jew skond il-li?i, tad-dritt ta' proprjeta' mag?mul bi ?las ta' kumpens;

(b) il-konsenja materjali ta' merkanzija skond kuntratt g?all-kiri ta' merkanzija g?al ?ertu ?mien, jew g?all-bejg? ta' merkanzija mag?mul bi ?las akkont, li jipprovdi li normalment proprjeta' g?andha tg?addi mhux aktar tard minn meta jsir l-a??ar ?las akkont;

(c) it-trasferiment ta' merkanzija skond kuntratt li bih tit?allas kummissjoni meta jsir xiri jew bejg?."

B. Id-dritt Pollakk

7. L-Artikolu 7(1)(1) tal-Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i us?ug (il-Li?i tal-11 ta' Marzu 2004 dwar it-taxxa fuq il-beni u s-servizzi (iktar 'il quddiem il-"il-Li?i tal-VAT")) (4) tipprovdi li: "Il-provvista ta' beni msemmija fl-Artikolu 5(1)(1) tfisser it-trasferiment tad-dritt ta' persuna li tiddisponi minn beni b?ala sid, inklu? it-trasferiment, skont ordni ta' awtorita' pubblika jew ta' korp li ja?ixxi f'isem l-awtorita' pubblika, jew it-trasferiment, skont il-li?i, tal-proprjetà ta' beni bi ?las ta' kumpens".

III. Il-fatti, il-pro?edura u d-domanda preliminari

8. Wara de?izjoni tal-Wojewoda Dolno?l?ski (il-Gvernatur Re?jonali ta' Dolny ?l?sk, il-Polonja), il-proprjetà ta' beni immobbli, li qabel kienu jappartjenu lill-komun ta' Wroc?aw, ?iet ittrasferita lit-Te?or Pubbliku g?all-finijiet tal-kostruzzjoni ta' triq. B'de?i?joni separata, il-Gvernatur Re?jonali ta' Dolny ?l?sk stabbilixxa l-ammont tal-kumpens dovut g?all-komun ta' Wroc?aw (iktar 'il quddiem il-"komun") u ordna lis-Sindku ta' Wroc?aw (iktar 'il quddiem is-"Sindku") i?allas tali somma.

9. Min?abba d-dubji dwar l-obbligi fiskali tieg?u fir-rigward ta' dik it-tran?azzjoni, il-komun ta' Wroc?aw issottometta applikazzjoni lill-Minister Finansów (iktar 'il quddiem il-"Ministru g?all-Finanzi") fejn talab interpretazzjoni tad-dritt fiskali fid-dawl ta?-?irkustanzi spe?ifi?i tieg?u. Huwa staqsa jekk it-trasferiment tal-proprjetà, skont il-li?i, tal-beni immobbli, bi ?las ta' kumpens, jikkostitwixxix provvista ta' beni su??etta g?all-VAT. Jekk dan ikun il-ka?, huwa jistaqsi liema korp g?andu jidher fuq il-fattura tal-VAT b?ala x-xerrej tal-beni.

10. Il-Ministru g?all-Finanzi wie?eb li t-tran?azzjoni inkwistjoni fil-kaw?a pre?enti kienet su??etta g?all-VAT, u ?ied il-kjarifiki li ?ejjin.

11. L-ewwel nett, il-persuna taxxabbli ma setg?etx tkun is-Sindku, peress li ma huwiex korp li indipendentement iwettaq attivita' ekonomika u ma joperax g?an-nom tieg?u stess. G?alhekk, il-persuna taxxabbli hija l-komun.

12. It-tieni nett, minkejja li kien is-Sindku li ?ie ordnat i?allas il-kumpens, dan ma jbiddilx il-fatt li l-proprjetà ta' beni immobbli ?iet ittrasferita mill-komun lit-Te?or Pubbliku, li kien irrappre?entat mis-Sindku. G?alhekk, g?all-finijiet tal-VAT, il-fornitur u d-destinatarju huma l-istess persuna taxxabbli.

13. It-tielet nett, peress li l-proprjetà ta' beni immobbli ?iet ittrasferita mill-komun lit-Te?or Pubbliku b'kumpens, kien hemm provvista ta' beni bi ?las su??etta g?all-VAT.

14. Il-Ministru g?all-Finanzi g?alhekk ikkonstata li l-komun kellu l-obbligu li jakkonta g?all-provvista tal-beni immobbli esproprjati fil-forma ta' fattura tal-VAT li fuqha l-komun kien indikat b?ala li qieg?ed ja?ixxi f'ismu stess b?ala l-fornitur u b?ala r-rappre?entant tat-Te?or Pubbliku b?ala d-destinatarju.

15. Il-komun ta' Wroclaw ma qabilx ma' din l-interpretazzjoni. G?alhekk, huwa ressaq kaw?a kontra l-Ministru g?all-Finanzi quddiem il-Wojewódzki S?d Administracyjny we Wroc?awiu (il-Qorti Amministrattiva Provin?jali ta' Wroc?aw, il-Polonja).

16. Dik il-qorti dde?idiet li l-kriterju sabiex ikun hemm provvista ta' beni g?all-finijiet tad-dritt fiskali – it-trasferiment ta' kontroll ekonomiku fuq il-beni immobbli mill-fornitur lid-destinatarju – ma kienx issodisfatt fil-kaw?a pre?enti. Dan kien g?aliex kemm il-fornitur kif ukoll id-destinatarju kienu wie?ed u l-istess korp: il-komun ta' Wroc?aw. Konsegwentement, dik il-qorti kkonkludiet li ma kienx hemm trasferiment ta' kontroll ekonomiku u *de facto* fuq il-beni immobbli, li kien prerekwi?it sabiex tran?azzjoni titqies b?ala fatt taxxabbli g?all-finijiet tal-VAT skont id-dritt nazzjonali u d-dritt tal-Unjoni.

17. Il-Ministeru g?all-Finanzi appella quddiem il-qorti tar-rinviju, in-Naczelny S?d Administracyjny (il-Qorti Amministrattiva Suprema).

18. Il-qorti kkonstatat li s-sitwazzjoni inkwistjoni qajmet dubji serji dwar jekk it-trasferiment minn komun tal-proprjetà ta' beni immobbli skont ordni ta' awtorita' pubblika bi ?las ta' kumpens jistax jitqies b?ala tran?azzjoni taxxabbli g?all-finijiet tal-Artikolu 7(1)(1) tad-dritt nazzjonali dwar il-VAT.

B’digriet tat-12 ta’ Frar 2015 (5), awla komposta minn tliet im?allfin irrinvijat il-kaw?a lil ?udikatura esti?a ta’ seba’ m?allfin fin-Naczelny S?d Administracyjny (il-Qorti Amministrattiva Suprema) bid-domanda:

“It-trasferiment tal-proprjetà ta’ beni immobbli skont ordni ta’ awtorita’ pubblika bi ?las ta’ kumpens, li l-pi? ekonomiku tieg?u (inklu? il-?las tat-taxxa) ser ji?i sostnut mill-persuna su??etta g?all-esproprjazzjoni, jista jitqies b?ala tran?azzjoni taxxabbli g?all-finijiet tal-Artikolu 7(1)(1) [tal-Li?i tal-AT]?”

19. Il-?udikatura ta’ seba’ m?allfin tan-Naczelny S?d Administracyjny (il-Qorti Amministrattiva Suprema) wie?bet b’ri?oluzzjoni tat-12 ta’ Ottubru 2015 fl-affermattiv: (6) it-trasferiment minn komun tal-proprjetà ta’ beni immobbli skont ordni ta’ awtorita’ pubblika bi ?las ta’ kumpens jikkostitwixxi provvista ta’ beni fis-sens tal-Artikolu 7(1)(1) tal-Li?i tal-VAT. Hija spjegat li tali trasferiment tal-proprjetà ta’ beni immobbli, fid-dritt ?ivili, kien provvista ta’ beni g?all-finijiet tal-VAT. G?alhekk, hija qieset li ma kienx rilevanti li ti?i indirizzata l-kwistjoni ta’ jekk din it-tran?azzjoni kinitx tinkludi wkoll it-trasferiment ta’ kontroll ekonomiku fuq il-beni immobbli. Barra minn hekk, il-?udikatura ma qablitx mal-opinjoni li l-?las ta’ kumpens lill-komun g?all-beni immobbli esproprijati mit-Te?or Pubbliku ma kienx ?las effettiv. Hija qieset li l-komun kien fil-fatt ir?ieva fondi mill-ba?it tat-Te?or Pubbliku b?ala parti minn allokazzjonijiet mag?mula sabiex huwa jkun jista’ jaqdi kompiti pubbli?i fil-qasam ta’ amministrazzjoni statali.

20. Il-partijiet fil-pro?edura prin?ipali ma jaqblux mar-ri?oluzzjoni tan-Naczelny S?d Administracyjny (il-Qorti Amministrattiva Suprema). Huma talbu li jsir rinviju g?al de?i?joni preliminari lill-Qorti tal-?ustizzja. Awla komposta minn tliet im?allfin tan-Naczelny S?d Administracyjny (il-Qorti Amministrattiva Suprema) qablet li dan isir, issospendiet il-pro?eduri u g?amlet id-domanda preliminari segwenti:

“It-trasferiment, skont il-li?i, tal-proprjetà ta’ beni immobbli ta’ komun lit-Te?or pubbliku bi ?las ta’ kumpens, meta mill-ordinament ?uridiku nazzjonali jirri?ulta li dawn il-beni immobbli jkomplu ji?u mmani??jati mis-sindku tal-komun, li huwa fl-istess ?in ir-rappre?entant tat-Te?or pubbliku u l-organi?mu e?ekuttiv tal-komun, jikkostitwixxi tran?azzjoni taxxabbli fis-sens tal-Artikolu 14(2)(a) tad- [Direttiva tal-VAT]?

G?all-finijiet tar-risposta g?ad-domanda pre?edenti, huwa importanti li l-?las tal-kumpens lill-komun huwa ta’ natura reali jew li jirrigwarda sempli?i moviment intern g?all-ba?it tal-komun?”

21. Tressqu sottomissjonijiet bil-miktub mill-komun ta’ Wroc?aw, mill-Gvern Pollakk u mill-Kummissjoni Ewropea. Dawn il-partijiet ikkon?ernati, kif ukoll il-Ministru g?all-Finanzi, ippre?entaw sottomissjonijiet orali waqt is-seduta tat-13 ta’ Di?embru 2017.

IV. Evalwazzjoni

22. Dawn il-konklu?jonijiet huma strutturati kif ?ej. L-ewwel nett, ser nag?mel numru ta’ kummenti preliminari dwar il-kuntest spe?ifiku tal-kaw?a u l-portata e?atta tad-domandi mag?mula mill-qorti tar-rinviju (Taqsima A). It-tieni nett, ser nindirizza, fuq livell ?enerali, l-interpretazzjoni tal-kun?ett ta’ “provvista ta’ beni” fl-Artikolu 14(1) u fl-Artikolu 14(2)(a) tad-Direttiva tal-VAT, u r-relazzjoni bejn il-kun?etti ta’ “kumpens” (Artikolu 14(2)(a) tad-Direttiva tal-VAT) u ta’ “?las” (Artikolu 2(1)(a) tad-Direttiva tal-VAT) (Taqsima B). It-tielet nett, ser ne?amina d-domanda spe?ifika mag?mula fil-kaw?a pre?enti fid-dawl tal-interpretazzjoni mog?tija lid-dispo?izzjonijiet imsemmija hawn fuq (Taqsima C).

A. Rimarki preliminari

1. In-natura doppja tal-awtoritajiet lokali fil-Polonja

23. Il-kaw?a pre?enti tirrigwarda kuntest pjuttost spe?ifiku. In-natura doppja u l-funzjonijiet tal-awtoritajiet lokali huma sors ta' kumplessita' fl-evalwazzjoni tan-natura taxxabbli ta' tran?azzjoni b?al dik inkwistjoni. Kif spjegat b'mod utli mill-qorti tar-rinviju u kif ?ie elaborat mill-partijiet ikkon?ernati, il-fehim tieg?i tar-regoli nazzjonali dwar dan il-punt huwa s-segwenti:

24. L-ewwel nett, fuq livell ta' ?estjoni, Wroc?aw hija belt distrettwali. Belt distrettwali taqdi kemm il-kompiti tag?ha stess li hija responsabbli g?alihom (awtoamministrazzjoni jew amministrazzjoni awtonoma) u kompiti li jkunu ?ew iddelegati lilha mill-Istat (amministrazzjoni statali). Il-kompiti relatati mal-?estjoni tal-beni immobbli inkwistjoni f'din il-kaw?a huma inklu?i fil-kompiti stess tal-belt distrettwali. Dan ifisser li, wara esproprjazzjoni, il-beni immobbli, li qabel kienu jappartjenu lill-komun ta' Wroc?aw, ikomplu jkunu ?estiti mill-istess korp, irrappre?entat mis-Sindku ta' Wroc?aw.

25. It-tieni nett, fir-rigward tal-ba?it komunali, il-qorti tar-rinviju tispjega li belt distrettwali tiffinanzja l-kompiti tag?ha stess mir-ri?orsi tag?ha stess. Kuntrarjament, kompiti ta' amministrazzjoni statali ddelegati lilha, huma ffinanzjati minn allokazzjonijiet mill-ba?it tal-Istat jew mill-ba?it ta' livelli o?ra governattivi. Skont id-digriet tar-rinviju, il-komun (il-belt distrettwali) huwa responsabbli g?all-kompiti ta' ?estjoni tal-beni immobbli inkwistjoni. Peress li dawn huma l-kompiti tieg?u *stess*, l-ispejje? relatati mag?hom ma humiex ne?essarjament koperti minn allokazzjonijiet mill-ba?it statali.

26. It-tielet nett, rigward ir-rappre?entazzjoni formali tal-partijiet tat-tran?azzjoni, g?alkemm il-proprjetà ta' beni immobbli kienet ittrasferita mill-komun ta' Wroc?aw lit-Te?or Pubbliku, i?-?ew? entitajiet pubbli?i kienu rrappre?entanti f'dik it-tran?azzjoni mill-istess awtorita' li ta?ixxi f'irwoli differenti: is-Sindku ta' Wroc?aw.

2. Fuq il-portata tad-domanda preliminari

27. Dan ir-rinviju g?al de?i?joni preliminari tfassal mill-qorti nazzjonali f'termini pjuttost spe?ifi?i. Id-domanda mag?mula hija bba?ata fuq numru ta' assunzjonijiet fattwali u legali.

28. B'mod partikolari, skont l-Artikolu 9(1) tad-Direttiva tal-VAT, "persuna taxxabbli" hija kull persuna li indipendentement twettaq fi kwalunkwe post kwalunkwe attivita' ekonomika, irrispettivament mill-iskop jew mir-ri?ultati ta' din l-attività. L-isfruttament ta' beni tan?ibbli jew intan?ibbli g?al skopijiet ta' d?ul minnu fuq ba?i kontinwa g?andu jitqies b?ala "attività ekonomika" (7). Deroga mid-definizzjoni ?enerali ta' "persuna taxxabbli" fl-Artikolu 9(1) tad-Direttiva tal-VAT tinsab fl-Artikolu 13(1) ta' dik id-direttiva. Hija teskludi Stati, awtoritajiet governattivi re?jonali u lokali, kif ukoll korpi o?ra rregolati mid-dritt pubbliku, fir-rigward ta' attivitajiet jew tran?azzjonijiet ekonomi?i li huma jwettqu b?ala awtorita' pubblika, sakemm it-trattament tag?hom b?ala persuni mhux taxxabli ma jikkaw?ax distorsjonijiet kunsiderevoli tal-kompetizzjoni (8).

29. G?alkemm repetutament ikkontestat mill-komun ta' Wroc?aw, il-qorti tar-rinviju espli?itament enfasizzat li l-kapa?ita' ta' dan il-komun b?ala *persuna taxxabbli* ma hijiex inkwistjoni. Id-domanda mag?mula mill-qorti tar-rinviju g?alhekk tirrigwarda esklu?ivament *in-natura taxxabbli* tat-trasferiment tal-proprjetà tal-beni immobbli inkwistjoni.

30. Hija l-qorti nazzjonali li g?andha tikklassifika l-attivitajiet inkwistjoni fid-dawl tal-kriterji adottati mill-Qorti tal-?ustizzja (9). F'dan il-kuntest, g?andu ji?i mfakkar li hija r-responsabilta' tal-qorti nazzjonali li tiddefinixxi l-kuntest fattwali u le?i?lattiv tat-tilwima quddiemha (10). B'mod partikolarment, id-de?i?joni dwar id-domandi mag?mula lill-Qorti tal-?ustizzja hija tal-qorti

nazzjonali u mhux tal-partijiet fil-pro?eduri prin?ipali. Dan huwa l-ka? mhux biss fid-dawl tal-funzjoni mog?tija lill-Qorti tal-?ustizzja mill-Artikolu 267 TFUE, i?da wkoll min?abba d-dmir li ji?i ?gurat li kull parti kkon?ernata ting?ata l-opportunita’ li tissottometti osservazzjonijiet, kif stabbilit fl-Artikolu 23 tal-Istatut tal-Qorti tal-?ustizzja tal-Unjoni Ewropea (11).

31. Ma huwiex g?alhekk l-irwol tal-Qorti tal-?ustizzja li tindirizza mill-?did l-evalwazzjoni jew l-interpretazzjoni fattwali tad-dritt nazzjonali li di?a’ twettqu mill-qorti tar-rinviju li ma humiex is-su??ett tad-domandi mag?mula. Dan huwa minnu wkoll (jew partikolarment minnu) f’ka?ijiet fejn evalwazzjoni xierqa te?tie? l-applikazzjoni tad-dritt tal-UE g?al le?i?lazzjoni nazzjonali pjuttost kumplessa.

32. Dawn il-konklu?jonijiet g?alhekk ser ikunu bba?ati fuq l-evalwazzjoni mwettqa mill-qorti nazzjonali – ji?ifieri dik li, g?all-finijiet tat-tran?azzjoni inkwistjoni, il-komun ta’ Wroc?aw huwa “persuna taxxabbli” – ming?ajr, i?da, ma tittie?ed po?izzjoni dwar din il-kwistjoni spe?ifika.

B. Il-“provvista ta’ beni” fis-sens tal-Artikolu 14(2)(a) tad-Direttiva tal-VAT

33. Bid-domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tfittex li tistabbilixxi jekk it-tran?azzjoni inkwistjoni fil-pro?eduri prin?ipali tikkostitwixxix “provvista ta’ beni” taxxabbli fis-sens tal-Artikolu 14(2)(a) tad-Direttiva tal-VAT. Il-qorti tar-rinviju tistaqsi, barra minn hekk, jekk il-fatt li l-kumpens im?allas jikkonsisti biss f’sempli?i trasferiment tal-kontabbilta’ interna fi ?dan il-ba?it tal-komun huwiex rilevanti g?al dik l-evalwazzjoni.

34. Sabiex ting?ata risposta utli g?ad-domanda mqajma, ser ne?amina l-ewwel nett l-ori?ini u l-iskop tal-Artikolu 14(2)(a) tad-Direttiva tal-VAT (Taqsima 1). It-tieni nett, ser nanalizza r-relazzjoni bejn l-Artikolu 14(2)(a) u l-Artikolu 14(1) tad-Direttiva tal-VAT (Taqsima 2). It-tielet nett, ser nindirizza l-kwistjoni dwar jekk il-“kumpens” previst fl-Artikolu 14(2)(a) jissodisfax ir-rekwi?it ta’ “?las” fl-Artikolu 2(1)(a) ta’ dik id-direttiva (Taqsima 3).

1. L-ori?ini u l-finalità tal-Artikolu 14(2)(a) tad-Direttiva tal-VAT

35. L-Artikolu 14(2)(a) tad-Direttiva tal-VAT ikopri tran?azzjoni spe?ifika li tissodisfa tliet elementi. L-ewwel nett, g?andu jkun hemm “trasferiment ta’ dritt ta’ proprjetà”. It-tieni nett, it-trasferiment tal-proprjetà g?andu jse?? “b’ordni ta’ jew f’isem awtorità pubblika jew skond il-li?i”. It-tielet nett, it-trasferiment tal-beni immobbli g?andu jsir bi “?las ta’ kumpens”.

36. L-Artikolu 14(2)(a) tad-Direttiva tal-VAT ikopri sett spe?ifiku ta’ tran?azzjonijiet. B’kuntrast mat-tran?azzjonijiet previsti fl-Artikolu 14(1) tad-Direttiva tal-VAT, li jinvolvu r-rieda ?ielsa tal-partijiet inerenti fi tran?azzjoni re?iproka mag?mula bi ?las, l-Artikolu 14(2)(a) ta’ dik id-direttiva jipprevedi sitwazzjoni differenti: it-trasferiment ta’ beni immobbli li jse?? b’ri?ultat ta’ de?i?joni unilaterali minn awtorita’ pubblika bi ?las ta’ kumpens.

37. G?alkemm ix-xog?lijiet preparatorji ma jitfg?ux dawl fuq l-iskop tal-Artikolu 14(2)(a) tad-Direttiva tal-VAT (12), il-kliem u l-lo?ika ta’ din id-dispo?izzjoni madankollu jippermettu li jsiru ?erti inferenzi.

38. Kif enfasizzat minn diversi awturi, huwa ra?onevoli li ji?i pre?unt li l-le?i?latura, billi espli?itament trendi l-esproprjazzjoni b’kumpens b?ala provvista ta’ beni taxxabbli, u g?alhekk tissu??etta trasferimenti forzati ta’ proprjetà b’kumpens g?all-istess regoli b?al dawk ta’ provvisti ta’ beni o?ra, jista’ jkun li kellha l-intenzjoni tipprevjeni lill-awtoritajiet pubbli?i milli jag??lu esproprjazzjoni minflok tran?azzjoni li tissodisfa l-kriterji ?enerali ta’ provvista ta’ beni (13).

39. Jiena naqbel. Jidher fil-fatt li huwa appro?? ra?onevoli li l-amministrazzjoni pubblika ma

tkunx in?entivata tesproprja billi ting?ata in?entivi fiskali sabiex tag?mel hekk, minflok ma tfittex ftehim mal-parti kkon?ernata. G?alhekk, indipendentement minn jekk tkunx ing?atat lok b'kuntratt jew b'esproprjazzjoni, il-provvista ta' beni fil-forma ta' beni immobbli g?andha tibqa' fiskalment newtrali. Dak li g?andu jkun enfasizzat huwa madankollu l-lo?ika differenti u g?alhekk it-terminolo?ija differenti tal-Artikolu 14(2)(a) tad-Direttiva tal-VAT, li tista' tintwera bil-kuntrast segwenti: *id-dritt privat – re?ipro?ita' – ?las,* minn na?a, u *d-dritt pubbliku – de?i?joni unilaterali – kumpens,* minn na?a l-o?ra.

2. Ir-relazzjoni bejn l-Artikolu 14(2)(a) u l-Artikolu 14(1)tad-Direttiva tal-VAT

40. Id-domanda mag?mula mill-qorti tar-rinviju u l-argumenti ppre?entati mill-partijiet ikkon?ernati jikkon?ernaw il-kwistjoni dwar jekk it-tran?azzjonijiet koperti mill-Artikolu 14(2)(a) tad-Direttiva tal-VAT g?andhomx jikkonformaw mar-rekwi?iti tal-Artikolu 14(1) ta' dik id-direttiva, b'mod partikolari mal-kundizzjoni li g?andu jkun hemm "trasferiment tad-dritt li tiddisponi minn proprjetà tan?ibbli b?ala sid".

41. Il-qorti tar-rinviju u l-partijiet ikkon?ernati rreferew estensivament g?all-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja dwar l-Artikolu 14(1) tad-Direttiva tal-VAT li tenfasizza r-rilevanza tat-trasferiment *de facto* ta' proprjetà, minkejja l-forma legali ta' dak it-trasferiment (14). Il-Qorti tal-?ustizzja ddikjarat li, sabiex tran?azzjoni ti?i kklassifikata b?ala provvista ta' beni fis-sens tal-Artikolu 14(1), huwa ne??essarju li jkollha l-effett li tawtorizza lil dik il-persuna tiddisponi effettivament mill-beni, daqslikieku kienet sidhom (15). Id-dritt li persuna tiddisponi minn beni b?ala sid ?ie deskritt b?ala d-dritt li persuna tidde?iedi b'liema mod il-beni jintu?aw jew g?al liema finalità (16).

42. L-argument invokat mill-komun ta' Wroc?aw jissu??erixxi li sabiex tran?azzjoni taqa' ta?t l-Artikolu 14(2)(a), din trid tissodisfa wkoll il-kriterji tal-Artikolu 14(1), ji?ifieri, timplika d-dritt li persuna tiddisponi minn beni b?ala sid.

43. Kuntrarjament, il-Gvern Pollakk u l-Kummissjoni jsostnu li l-Artikolu 14(2)(a) tad-Direttiva tal-VAT huwa awtonomu fir-rigward tal-Artikolu 14(1) ta' dik id-direttiva. G?aldaqstant, huwa rrilevanti g?all-finijiet tal-Artikolu 14(2)(a) jekk ikunx hemm trasferiment tad-dritt li persuna tiddisponi mill-beni f'sens ekonomiku.

44. Jien naqbel mal-a??ar appro??.

45. L-Artikolu 14 tad-Direttiva tal-VAT, li jinsab ta?t it-Titolu 'Tran?azzjonijiet Taxxabbli', jikkon?erna d-definizzjoni ta' "provvista ta' beni".

46. L-ewwel paragrafu tieg?u jiddefinixxi *r-regola ?enerali* ta' dak li jikkostitwixxi "provvista ta' beni": "it-trasferiment tad-dritt li tiddisponi minn proprjetà tan?ibbli b?ala sid". It-tieni paragrafu ta' din id-disposizzjoni jirreferi g?al tran?azzjonijiet o?ra li "g?andhom ji?u kkunsidrati b?ala provvista ta' merkanzija" [...] "flimkien mat-tran?azzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1".

47. Huwa g?alhekk ?ar mill-formolazzjoni u mill-istruttura tal-Artikolu 14 tad-Direttiva tal-VAT li t-tieni paragrafu ta' din id-dispo?izzjoni effettivament jikkostitwixxi *lex specialis* mid-definizzjoni ?enerali ta' provvista ta' beni fl-ewwel paragrafu tieg?u.

48. L-Artikolu 14(1) u l-Artikolu 14(2) tad-Direttiva tal-VAT huma ?ew? ka?ijiet separati ta' "provvista ta' beni"' li g?andhom ji?u interpretati indipendentement. L-Artikolu 14(1) fih il-kriterji ?enerali g?all-istabbiliment ta' provvista ta' beni. L-Artikolu 14(2) fih lista ta' tran?azzjonijiet li "flimkien" ma' dawk li jaqg?u fid-definizzjoni ?enerali tal-Artikolu 14(1) g?andhom ukoll jitqiesu b?ala "provvista ta' beni". L-istruttura tal-Artikolu 14 hija g?alhekk de?i?iva: l-Artikolu 14(1)

jistabbilixxi r-rekwi?iti ?enerali sabiex titwettaq provvista ta' beni. Kuntrarjament, l-Artikolu 14(2) jirreferi g?al tran?azzjonijiet spe?ifi?i li huma assimilati g?all-provvista ta' beni.

49. L-Artikolu 14(2)(a) tad-Direttiva tal-VAT ju?a termini differenti meta mqabbel mal-Artikolu 14(1). L-Artikolu 14(2)(a) ma jirreferix "g?ad-dritt li tiddisponi minn proprjetà tan?ibbli b?ala sid", i?da jag??el formolazzjoni differenti: "it-trasferiment, b'ordni […] tad-dritt ta' proprjetà".

50. B?ala ri?ultat, fil-kuntest spe?ifiku ta' trasferimenti mandatorji ta' proprjetà, kuntrarjament g?al relazzjonijiet kuntrattwali liberalment konklu?i, l-Artikolu 14(2)(a) effettivament jinkorpora l-elementi rilevanti kollha tal-Artikolu 14(1). Il-lo?ika u l-finalità deskritti hawn fuq (17) g?alhekk jimplikaw kun?etti differenti.

51. L-a??enn fuq l-element formali tat-trasferiment tat-titolu ta' proprjetà tal-beni immobbli meta mqabbel mad-dritt effettiv li persuna tiddisponi minn beni b?ala sid fis-sens ekonomiku huwa komprensibbli fil-kuntest spe?ifiku ta' esproprjazzjoni ta' proprjetà. F'dawn il-ka?ijiet, huwa probabbli li l-awtorita' pubblika li tkun wettqet l-esproprjazzjoni tkun g?amlet hekk g?al skop spe?ifiku. It-twettiq ta' dak l-iskop spe?ifiku (pere?empju l-kostruzzjoni ta' triq fuq art esproprjata) effettivament jorbot lil dik l-awtorita' pubblika fil-mod kif tiddisponi mill-proprjetà. G?alhekk, jista' jkun, fil-fatt, li g?alkemm awtorita' pubblika tkun akkwistat it-titolu formali fir-rigward tal-art, il-mod kif hija tiddisponi mill-beni immobbli jkun kunsiderevolment ristrett. Li kieku, f'dawn i?-?irkustanzi spe?ifi?i, kellha ti?i applikata l-lo?ika ta' disponiment effettiv b?ala sid, dan jista' effettivament iwassal g?al sitwazzjonijiet tassew partikolari f'ka?ijiet ta' esproprjazzjoni fl-interess pubbliku, g?aliex ma jkun hemm ebda sid g?all-finijiet tal-VAT.

52. Barra minn hekk, jista' jing?ad ukoll b'analo?ija interna li l-Artikolu 14(2)(b), li jikkostitwixxi tran?azzjoni "addizzjonali" o?ra assimilata ma' provvista ta' beni, jirreferi g?al "konsenja materjali ta' merkanzija g?all-kuntratt g?all-kiri ta' merkanzija g?al ?ertu ?mien, jew g?all-bejg? ta' merkanzija bi ?las akkont, li jipprovdi li normalment proprjetà g?andha tg?addi mhux aktar tard minn meta jsir l-a??ar ?las akkont". B?al ma kkonstatat il-Qorti tal-?ustizzja, il-formolazzjoni ta' din id-dispo?izzjoni tag?milha ?ara li, *kuntrarjament* g?at-tran?azzjonijiet koperti mill-Artikolu 14(1), dawk koperti mill-Artikolu 14(2)(b) ma jirreferux g?at-trasferiment tas-setg?a li persuna tiddisponi minn proprjetà b?ala sid (18).

53. Fil-qosor, l-Artikolu 14(2)(a) tad-Direttiva tal-VAT ma je?i?ix it-trasferiment tas-setg?a li persuna tiddisponi minn proprjetà b?ala sid, filwaqt li je?i?i dan fil-paragrafu 1 ta' dan l-artikolu. G?all-finijiet tal-Artikolu 14(2)(a) tad-direttiva, u jekk ir-rekwi?iti l-o?ra ta' dik id-dispo?izzjoni jkunu ssodisfatti, huwa t-trasferiment tal-proprjetà ta' beni immobbli, fis-sens tat-titolu legali formali g?all-beni immobbli inkwistjoni li huwa suffi?jenti sabiex dik it-tran?azzjoni titqies b?ala "provvista ta' beni" taxxabbli.

3. Ir-relazzjoni bejn l-Artikolu 14(2)(a) u l-Artikolu 2(1)(a) tad-Direttiva tal-VAT

54. L-Artikolu 2 tad-Direttiva tal-VAT jikkostitwixxi d-dispo?izzjoni qafas li telenka liema tran?azzjonijiet g?andhom ikunu su??etti g?all-VAT. Skont l-Artikolu 2(1)(a) ta' din id-direttiva, wa?da minn dawn it-tran?azzjonijiet hija "il-provvista ta' merkanzija mag?mula bi ?las fit-territorju ta' Stat Membru minn persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali".

55. Sabiex tran?azzjoni tkun taxxabbli skont din id-dispo?izzjoni, huma g?alhekk me?tie?a erba' elementi. L-ewwel nett, g?andu jkun hemm "provvista ta' merkanzija". It-tieni nett, il-provvista ta' beni g?andha tkun "mag?mula bi ?las". It-tielet nett, il-provvista g?andha sse?? fit-territorju ta' Stat Membru. Ir-raba' nett, g?andha ti?i e?egwita minn "persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali".

56. L-Artiklu 14 tad-Direttiva tal-VAT ikopri biss l-ewwel wie?ed minn dawn il-kriterji elenkati fl-

Artikolu 2(1)(a) tad-Direttiva tal-VAT. Huwa jiddefinixxi biss “provvista ta’ merkanzija”. Madankollu, din id-dispo?izzjoni ma ssemmi xejn dwar l-elementi l-o?ra tal-Artikolu 2(1)(a) tad-Direttiva (?las, element territorjali u kwalita’ ta’ persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali). Fil-fatt, b’kuntrast mal-Artikoli 16 sa 18 tad-Direttiva tal-VAT, li jirreferu g?al tran?azzjonijiet li g?andhom jew li jistg?u jitqiesu b?ala “provvisti ta’ merkanzija mag?mula bi ?las”, l-Artikolu 14 jirrigwarda biss tran?azzjonijiet li g?andhom jitqiesu b?ala “provvista ta’ merkanzija”.

57. G?alhekk, isegwi lo?ikament li l-Artikolu 14 tad-Direttiva tal-VAT i?alli mhux mimsusa t-tliet kriterji l-o?ra tal-Artikolu 2(1)(a) ta’ din id-direttiva. G?alhekk, l-element ta’ *?las* ma’ jistax ikun pre?unt li je?isti f’kull sitwazzjoni fejn titwettaq “provvista ta’ beni” fis-sens tal-Artikolu 14 tad-Direttiva tal-VAT.

58. Din il-konstatazzjoni tag?ti lok g?at-tieni kwistjoni mqajma mid-domanda mag?mula mill-qorti nazzjonali: x’inhi r-relazzjoni bejn il-kun?ett ta’ “kumpens” li jsir referenza g?alih fl-Artikolu 14(2)(a) tad-Direttiva tal-VAT u l-kun?ett ta’ “?las” fl-Artikolu 2(1)(a) ta’ din id-Direttiva? Jew il-kumpens g?andu jitqies b?ala tip (ji?ifieri, subkategorija lo?ika) tal-kun?ett ta’ ?las?

59. L-interpretazzjoni tal-kun?ett ta’ “?las” fil-?urisprudenza hija dik li provvista ta’ beni titwettaq “bi ?las” jekk ikun hemm *rabta diretta* bejn il-beni u s-servizzi pprovduti u l-?las ir?evut (19). Dik ir-rabta diretta te?isti “biss jekk ikun hemm bejn il-fornitur u x-xerrej relazzjoni legali li fil-kuntest tag?ha ji?u skambjati prestazzjonijiet re?ipro?i, fejn il-prezz ir?evut mill-fornitur jikkostitwixxi l-korrispettiv effettiv tal-beni pprovdut” (20). Il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li “jammonta g?all-valur su??ettiv, ji?ifieri l-valur realment ri?evut, u mhux valur stmat skont kriterji o??ettivi” (21).

60. Il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet ukoll li “il-korrispettiv g?andu jkun jista’ ji?i espress fi flus” u li “[f]in-nuqqas ta’ somma flus miftiehma mill-partijiet, dan il-valur, sabiex ikun su??ettiv, g?andu jkun dak li l-benefi?jarju tal-provvista ta’ servizzi, li tikkostitwixxi l-korrispettiv tal-provvista ta’ beni, jattribwixxi lis-servizzi li huwa jintendi li jikseb u jikkorrispondi g?as-somma li huwa dispost li j?allas g?al dan il-g?an” (22). Il-fatt li l-prezz im?allas g?al tran?azzjoni huwa og?la jew or?os mill-valur tas-suq miftu? tqies li huwa irrelevanti mill-Qorti tal-?ustizzja g?all-finijiet tad-determinazzjoni dwar jekk tran?azzjoni twettqitx bi ?las (23).

61. Id-diskussjoni dwar jekk il-kun?ett ta’ “kumpens” fl-Artikolu 14(2)(a) jikkonformax mal-elementi kollha li jikkostitwixxu “?las” iddefinit fil-?urisprudenza msemmija iktar ’il fuq huwa, fl-opinjoni tieg?i, ta’ sinjifikat limitat. Fil-fatt, kif sottomess korrettament mill-Kummissjoni, il-kriterji ?viluppati mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja fir-rigward tal-kun?ett ta’ “?las”, estensivament diskussi mill-partijiet ikkon?ernati fil-kaw?a pre?enti, ?ew spe?ifikament ?viluppati fil-kuntest tal-interpretazzjoni tal-Artikolu 2(1)(a) fir-rigward ta’ tran?azzjonijiet ?eneralment koperti mill-Artikolu 14(1) tad-Direttiva tal-VAT, jew fir-rigward tal-provvista ta’ beni bi ?las fis-sens tal-Artikolu 2(1)(c) ta’ dik id-direttiva.

62. Fl-opinjoni tieg?i, “kumpens” kif imsemmi fl-Artikolu 14(2)(a) huwa forma spe?ifika ta’ ?las fis-sens tal-Artikolu 2(1)(a) ta’ din id-direttiva. Kumpens jista’ jitqies b?ala forma ta’ ?las ipprovdut fi?-?irkustanzi spe?ifi?i ta’ esproprjazzjoni.

63. G?al din ir-ra?uni, irrispettivament minn jekk dan il-kun?ett ta’ kumpens, li huwa o??ettivament differenti, jissodisfax e?attament kull kriterju individwali li l-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja ?viluppat matul is-snin sabiex tkopri l-kun?ett ta’ ?las huwa ta’ importanza limitata. Il-lo?ika differenti u l-iskop ta?-?ew? kun?etti jista’ ji??ustifika l-adattamenti u d-distinzjonijiet ne?essarji.

64. Madankollu, *ad abundantiam*, fil-parti konklu?iva ta’ din it-taqsima, ser nindirizza ?ew? o??ezzjonijiet potenzjali rigward id-differenza bejn i?-?ew? kun?etti u, fuq dik il-ba?i, nuri kif il-

kun?ett ta’ kumpens mifhum b’dan il-mod jista’ fa?ilment jaqa’ ta?t il-kun?ett ?enerali ta’ ?las. L-ewwel o??ezzjoni tikkon?erna l-e?istenza ta’ ?urisprudenza li tipprovdi li kumpens g?ad-dannu ?eneralment ma jimplikax “?las”, u, it-tieni o??ezzjoni tikkon?erna ?urisprudenza dwar in-ne?essità g?al “twettiq re?iproku”.

65. Rigward l-ewwel o??ezzjoni potenzjali, fil-kuntest ta’ provvista ta’ servizzi u tal-interpretazzjoni tal-Artikolu 2(1)(?) tad-Direttiva tal-VAT, il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja f’okka?jonijiet differenti kkonstatat li kumpens im?allas g?al dannu ma jissodisfax ir-rekwi?iti sabiex jitqies b?ala ?las. Il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li somma m?allsa b?ala depo?itu – b?ala kumpens g?at-telf im?arrab b?ala ri?ultat tan-nuqqas min-na?a tal-klijent fil-kuntest ta’ kuntratt relatat mal-provvista ta’ servizzi ta’ lukanda, ma kellha ebda rabta diretta mal-provvista ta’ kwalunkwe servizz bi ?las u, ma kinitx su??etta g?al dik it-taxxa (24). Il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet ukoll li kumpens ?ust marbut mad-dannu lil detenturi ta’ drittijiet li jirri?ulta mir-riproduzzjoni tax-xog?lijiet protetti tag?hom ming?ajr l-awtorizzazzjoni tag?hom lanqas ma huwa ?las dirett g?al kwalunkwe provvista ta’ servizzi (25).

66. Fl-opinjoni tieg?i, il-kumpens li jirreferu g?alih dawk il-ka?ijiet huwa sempli?iment differenti mill-kumpens imsemmi fl-Artikolu 14(2)(a) tad-Direttiva tal-VAT. Id-de?i?jonijiet imsemmija iktar ’il fuq ing?ataw fil-qasam tal-provvisti ta’ servizzi. B’kuntrast mal-provvisti ta’ beni, ma hemmx dispo?izzjoni li hija simili g?all-Artikolu 14(2)(a) tad-Direttiva tal-VAT fil-qasam tal-provvisti ta’ servizzi, ji?ifieri, ebda dispo?izzjoni spe?ifika li tkopri t-trasferiment ta’ proprjetà bi ?las ta’ kumpens. B’kunsiderazzjoni g?all-inklu?joni espressa tat-trasferiment tal-proprjetà ta’ beni immobbli b’kumpens ta?t l-Artikolu 14(2)(a) tad-Direttiva tal-VAT, ikun irra?onevoli li ji?u esklu?i tran?azzjonijiet koperti minn dik id-dispo?izzjoni mill-kun?ett ta’ “tran?azzjonijiet taxxabbli” tal-Artikolu 2 tad-Direttiva tal-VAT billi l-kun?ett ta’ kumpens ji?i ddefinit b?ala li ma jaqax ta?t il-kun?ett ?enerali ta’ “?las”. Kif jintqal korrettament fid-duttrina, l-introduzzjoni tal-Artikolu 14(2)(a) tad-Direttiva tal-VAT setg?et kienet inti?a li telg?eb il-problemi kun?ettwali potenzjali billi telenka t-tran?azzjoni spe?ifika li tinsab hemmhekk b?ala provvista ta’ beni (26).

67. It-tieni o??ezzjoni potenzjali titqajjem mill-?urisprudenza li tinterpreta l-kombinazzjoni tal-Artikolu 2(1)(a) u tal-Artikolu 14(1) tad-Direttiva tal-VAT, filwaqt li tenfasizza l-element ta’ “twettiq re?iproku”. G?alhekk, pere?empju, fis-sentenza PosnaniaInvestment, fejn it-tran?azzjoni inkwistjoni kienet tikkonsisti fi trasferiment tal-proprjetà ta’ beni immobbli lil korp pubbliku bi ?las ta’ arretrati tat-taxxa, il-Qorti tal-?ustizzja kkonstatat li, g?alkemm kien hemm relazzjoni legali bejn il-fornitur u l-benefi?jarju, *l-obbligu* tal-persuna taxxabbli (il-fornitur) kien unilaterali, peress li l-?las tat-taxxa kien jirri?ulta biss fil-kwittanza statutorja tad-dejn fiskali tieg?u u peress li t-taxxa kienet pi? obbligatorju. Fuq din il-ba?i, il-Qorti tal-?ustizzja kkonkludiet li ma kien hemm ebda relazzjoni legali li timplika prestazzjoni re?iproka (27).

68. G?al darba o?ra, sa fejn dik il-kategorija hija fil-fatt rilevanti fid-dawl tan-natura differenti tat-tran?azzjoni li hemm riferiment g?aliha fl-Artikolu 14(2)(a) tad-Direttiva tal-VAT, jifdal madankollu l-element ta’ “re?ipro?ita’’ fis-sens ta’ “rabta diretta”, anki fir-rigward tat-trasferiment tal-proprjetà ta’ beni immobbli u tal-kumpens. Wa?da hija l-kaw?a tal-o?ra – il-kumpens t?allas peress li l-proprjetà kienet esproprjata. Fil-fatt, l-element jirrigwarda r-relazzjoni lo?ika bejn ?las u provvista: il-provvista ta’ beni kkon?ernata u l-?las (fil-forma ta’ kumpens) g?andhom jitqiesu li huma direttament marbuta. Jekk il-provvista ma ssirx, ebda ?las ma jit?allas u vi?e versa (28).

4. Konklu?joni provvi?orja

69. L-applikazzjoni tal-Artikolu 14(2)(a) tad-Direttiva tal-VAT hija su??etta g?al tliet kundizzjonijiet kumulattivi. L-ewwel nett, g?andu jkun hemm trasferiment ta' proprjetà. It-tieni nett, dan it-trasferiment g?andu jse?? skont ordni li ssir minn jew f'isem awtorita' pubblika jew skont il-li?i. It-tielet nett, g?andu jkun hemm ?las ta' kumpens.

70. Fir-rigward tal-ewwel kundizzjoni, id-Direttiva tal-VAT ma te?i?ix it-trasferiment tas-setg?a li persuna tiddisponi minn beni b?ala sid, kif inhu l-ka? fl-Artikolu 14(1). G?all-finijiet tal-Artikolu 14(2)(a) ta' din id-direttiva, u jekk ir-rekwi?iti relatati mal-kumpens u mal-mod kif it-tran?azzjoni g?andha titwettaq ikunu ssodisfatti, it-trasferiment tal-proprjetà ta' beni immobbli fis-sens tat-titolu legali formali tal-proprjetà inkwistjoni huwa bi??ejjed sabiex tali tran?azzjoni titqies li hija "provvista' ta' merkanzija" skont l-Artikolu 14 ta' din id-direttiva.

71. Sabiex provvista skont l-Artikolu 14(2)(a) tkun taxxabbli, ir-rekwi?iti tal-Artikolu 2(1)(a) tad-Direttiva tal-VAT g?andhom ukoll ikunu ssodisfatti, bla ?sara g?all-elementi spe?ifi?i li jinsabu fid-dispo?izzjoni pre?edenti. Dawk l-elementi spe?ifi?i tal-Artikolu 14(2)(a) jinfluwenzaw ukoll l-interpretazzjoni tal-kun?ett ?enerali ta' "?las" tal-Artikolu 2(1)(a). Il-kumpens effettivament im?allas skont l-Artikolu 14(2)(a) g?andu jitqies b?ala tip spe?ifiku ta' "?las" fis-sens tal-Artikolu 2(1)(a) tad-Direttiva tal-VAT.

C. Il-kaw?a ine?ami

1. Kien hemm provvista ta' beni fis-sens tal-Artikolu 14(2)(a)?

72. Fil-kaw?a ine?ami, il-qorti tar-rinviju esprimiet dubji dwar l-e?istenza ta' trasferiment ta' proprjetà fis-sens "ekonomiku". Hija tispjega li s-Sindku ta' Wroc?aw ja?ixxi fuq i?-?ew? na?at tat-tran?azzjoni, b?ala korp tal-gvern lokali (il-komun) u b?ala rappre?entant tat-Te?or Pubbliku. Id-dispo?izzjonijiet applikabbli tad-dritt Pollakk jikkon?ernaw biss it-trasferiment ta' "proprjetà legali" u ma jirrigwardawx it-trasferiment ta' "proprjetà ekonomika". Huwa g?alhekk dubju? jekk kienx hemm trasferiment *de facto* ta' proprjetà ekonomika. Il-qorti tar-rinviju tinnota wkoll li t-tran?azzjoni kkontestata tikkon?erna t-trasferiment ta' proprjetà mhux b?ala ri?ultat tar-rieda liberalment espressa tal-partijiet kontraenti ta' dik it-tran?azzjoni, i?da skont il-li?i, u bi ?las ta' kumpens.

73. Ma hemmx riferiment g?all-kun?ett ta' "proprjetà ekonomika" b?ala tali fid-Direttiva. Madankollu, mill-indikazzjonijiet tal-qorti tar-rinviju u mid-diskussjonijiet bejn il-partijiet ikkon?ernati, jidher li d-domanda preliminari tikkon?erna l-kwistjoni dwar jekk ikunx possibbli li ji?i applikat il-kun?ett ta' "trasferiment tad-dritt ta' sid li jiddisponi minn proprjetà tan?ibbli" previst fl-Artikolu 14(1) tad-Direttiva tal-VAT, kif interpretat mill-Qorti tal-?ustizzja.

74. Skont il-kriterji ?enerali elenkati fil-punti 40 sa 53 ta' dawn il-konklu?jonijiet, ir-rekwi?it li jkun hemm trasferiment tad-dritt ta' persuna li tiddisponi minn beni b?ala sid ma huwiex wie?ed mill-kundizzjonijiet previsti fl-Artikolu 14(2)(a) tad-Direttiva tal-VAT.

75. B?ala ri?ultat, u bla ?sara g?al verifika mill-qorti nazzjonali, jidher li t-tliet rekwi?iti tal-Artikolu 14(2)(a) g?at-twettiq ta' provvista ta' beni huma ssodisfatti fil-kaw?a inkwistjoni.

76. L-ewwel nett, kif ikkonfermat mill-qorti nazzjonali, ma huwiex ikkontestat li l-proprjetà ta' beni immobbli ?iet ittrasferita mill-komun ta' Wroc?aw lit-Te?or Pubbliku. G?al dawn il-finijiet, huwa irrilevanti li kien fil-fatt l-istess Sindku ta' Wroc?aw li kien qieg?ed ja?ixxi f'?ew? irwoli differenti fl-istess tran?azzjoni, b?ala l-awtorita' e?ekuttiva f'isem il-komun u b?ala rappre?entant tat-Te?or Pubbliku. Dak li jg?odd g?all-finijiet tad-dispo?izzjoni kkon?ernata hija l-bidla fit-titolu formali legali ta' proprjetà bejn ?ew? persuni ?uridi?i distinti.

77. It-tieni nett, dak it-trasferiment ta’ proprjetà se?? wara li ttie?det de?i?joni mill-Gvernatur Re?jonali ta’ Dolny ?l?sk u skont id-dritt nazzjonali (29). F’dan ir-rigward, il-fatt, enfasizzat mill-qorti tar-rinviju, li t-trasferiment tal-proprjetà ta’ beni ma huwiex ir-ri?ultat tar-rieda ?ielsa tal-partijiet huwa wkoll irrilevanti. Fil-fatt, it-tieni rekwi?it previst fl-Artikolu 14(2)(a) tad-Direttiva tal-VAT huwa pre?i?ament li t-trasferiment ta’ proprjetà jse?? skont il-li?i, jew skony ordni li ssir minn jew f’isem awtorita’ pubblika. Dan l-element jimplika differenza meta mqabbel mat-tran?azzjonijiet koperti mill-Artikolu 14(1) tad-direttiva, u b?ala tali, ifisser li ma hemm ebda rieda ?ielsa jew ftehim re?iproku.

78. It-tielet nett, jidher li kien hemm ?las ta’ kumpens li sar mis-Sindku ta’ Wroc?aw, kif ordnat b’de?i?joni separata ma?ru?a mill-Gvernatur Re?jonali Dolny ?l?sk li tistabbilixxi l-livell ta’ kumpens li g?alih kien intitolat il-komun ta’ Wroc?aw. Madankollu, peress li l-e?istenza ta’ kumpens “effettiv” ?iet dibattuta estensivament f’dawn il-pro?eduri mill-partijiet ikkon?ernati, jien ser ne?amina din il-kwistjoni spe?ifika separatament.

2. Kumpens jew ?las “effettiv”

79. L-anali?i ?enerali mwettqa fil-punti 54 sa 68 ta’ dawn il-konklu?jonijiet di?à tissu??erixxi li l-kun?ett ta’ kumpens fl-Artikolu 14(2)(a) tad-Direttiva tal-VAT g?andu jitqies b?ala tip spe?ifiku ta’ ?las fis-sens tal-Artikolu 2(1)(a) tad-Direttiva.

80. Madankollu, mid-digriet tar-rinviju u wkoll mis-sottomissjonijiet tal-partijiet ikkon?ernati fil-kaw?a prin?ipali, jidher li d-dubji tal-qorti tar-rinviju jirrigwardaw mhux wisq ir-relazzjoni lo?ika bejn il-kun?etti ta’ “?las” u ta’ “kumpens”, i?da l-fatt li huwa in?ert jekk il-kumpens *effettivament* t?allasx.

81. I?-?ew? partijiet fil-kaw?a prin?ipali jqisu li ma sar ebda ?las *effettiv*.

82. Skont il-komun ta’ Wroc?aw, il-fondi g?all-?las tal-kumpens stabbilit bid-de?i?joni tal-Gvernatur Re?jonali ta’ Dolny ?l?sk ittie?du mill-ba?it komunali marbut mal-kompiti tal-belt distrettwali. Fl-istess ?in, id-d?ul mill-kumpens ?ie rifless f’dak l-istess ba?it b?ala d?ul tal-komun. Dan sar permezz ta’ trasferiment ta’ kontabbilta’ intern, li ma kkumpensax it-telf tal-beni immobbli m?arrab mill-komun ta’ Wroc?aw.

83. Il-Gvern Pollakk isostni li ma jistax jitqies li l-kundizzjoni tar-*rabta diretta* bejn it-trasferiment ta’ proprjetà u l-kumpens hija ssodisfatta. Is-Sindku ta’ Wroc?aw, li kien ordnat i?allas il-kumpens, ma g?andux ba?it tieg?u stess. L-iffinanzjar g?all-kompiti li huwa jwettaq jinsilet mill-ba?it komunali. B?ala ri?ultat, l-implementazzjoni tad-de?i?joni li jit?allas il-kumpens issir biss permezz ta’ trasferiment ta’ fondi li jkunu di?à ?ew allokati g?all-kompiti ta’ belt distrettwali lill-komun ta’ Wroc?aw. Il-Ministru g?all-Finanzi esprima perspettiva simili matul is-seduta.

84. Hija esklu?ivament il-qorti tar-rinviju li g?andha tiddetermina jekk, fi?-?irkustanzi spe?ifi?i tal-ka? inkwistjoni, il-kumpens effettivament t?allasx. Huwa fil-fatt mhux kompitu ta’ din il-Qorti tal-?ustizzja li ta??udika fuq il-kumplessità tad-dritt amministrattiv Pollakk, fid-dawl tal-fatt li l-kuntest fattwali u legali f’din il-kaw?a jibqa’ distintivament ambigwu, minkejja l-istedina tal-Qorti tal-?ustizzja, matul is-seduta, lill-partijiet ikkon?ernati sabiex jispjegaw kif is-sistema ta’ kontabbiltà ta’ amministrazzjoni komunali b’kompiti doppji fil-fatt topera. B’mod partikolari, jibqa’ mhux ?ar il-fatt dwar jekk kienx hemm trasferiment effettiv ta’ fondi mit-Te?or Pubbliku, u jekk dan ikun il-ka?, mil-liema linji ba?itarji tal-komun, jew anki sa liema limitu, il-komun fil-fatt g?andu linji ba?itarji separati u distinti g?all-kompiti differenti li huwa fdat bihom.

85. Hemm madankollu minn tal-inqas numru ta’ punti ?enerali li forsi jistg?u ji?u pprovduti b?ala gwida lill-qorti tar-rinviju.

86. L-ewwel nett, il-fatt li l-kumpens twettaq permezz ta’ operazzjoni ta’ kontabbiltà ma jipprekludix in-natura effettiva tieg?u, peress li la d-Direttiva tal-VAT u lanqas il-?urisprudenza ma je?i?u rekwi?it spe?ifiku rigward il-metodu ta’ ?las jew ta’ pro?edura ta’ kontabbiltà li permezz tag?hom g?andu jsir il-kumpens.

87. It-tieni nett, madankollu, fir-rigward tar-rabta diretta jew tal-lo?ika ba?ika “*quid pro quo*” inerenti f’kull tran?azzjoni (30), g?andu jkun hemm ?las g?at-trasferiment tat-titolu formali tal-proprjetà. Sa ?ertu punt, g?andu jkun hemm ?las fid-direzzjoni inversa g?al dak it-trasferiment tat-titolu. G?alhekk, g?andu jkun hemm ?erta akkumulazzjoni tar-*ri?orsi* tal-komun *stess*, b’kunsiderazzjoni g?all-fatt li l-beni immobbli pre?edentement kienu proprjetà tal-komun fil-kapa?ita’ tieg?u ta’ unità indipendenti ta’ awtoamministrazzjoni.

88. It-tielet nett, peress li l-kumpens previst fl-Artikolu 14(2)(a) tad-Direttiva tal-VAT huwa espressjoni spe?ifika tal-?las me?tie? mill-Artikolu 2(1)(a) ta’ din id-direttiva, huwa imperattiv li dak il-kumpens ikun *effettivament* t?allas. Dan huwa kkonfermat mill-Artikolu 14(2)(a), li espli?itament je?i?i *?las* ta’ kumpens. Wie?ed mill-prin?ipji fundamentali tad-Direttiva tal-VAT huwa li l-ammont taxxabbli huwa l-?las *effettivament* ir?evut, li l-korollarju tieg?u huwa li l-awtoritajiet tat-taxxa ma jistg?ux ji?bru ammont ta’ VAT li je??edi t-taxxa li tkun ir?eviet il-persuna taxxabbli (31). Fil-fatt, jekk ikun hemm provvista ming?ajr ?las, ma jkun hemm ebda ba?i g?al valutazzjoni tat-taxxa (32). Fil-qosor: jekk ebda ?las ma jkun r?evut, ma jkun hemm xejn taxxabbli.

V. Konklu?joni

89. Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, jiena nipproponi r-risposta segwenti g?ad-domanda tan-Naczelny S?d Administracyjny (il-Qorti Amministrattiva Suprema, il-Polonja):

“Trasferiment, skont il-li?i, ta’ proprjetà ta’ beni immobbli ta’ komun lit-Te?or Pubbliku bi ?las effettiv ta’ kumpens, fil-ka? fejn, skont ir-regoli tad-dritt nazzjonali, l-imsemmija beni immobbli jibqg?u amministrati mis-sindku tal-komun, li huwa simultanjament ir-rapprezentant tat-Te?or Pubbliku u l-korp e?ekuttiv tal-komun, jikkostitwixxi tran?azzjoni taxxabbli fis-sens tal-Artikolu 14(2)(a) tad- Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta’ Novembru 2006 fuq is-sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur.”

1 Lingwa ori?inali: l-Ingli?.

2 Ara, pere?empju, Roscher W.H. (editur), W. H., *Ausführliches Lexikon der Griechischen und Römischen Mythologie.* it-tieni volum., Leipzig, Verlag von B. G. Teubner, 1890-1897, p. 29 sa 41 jew William Smith (editur), *Dictionary of Greek and Roman Biography and Mythology. Vol. II.* London, Taylor and Walton, 1846, p. 550 sa 552.

3 Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 Novembru 2006 fuq is-sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud (?U 2006, L 347, p. 1), (iktar ’il quddiem id-“Direttiva tal-VAT”).

4 Dz. U 2004, Nru 54, intestatura 535. test ikkonsolidat, Dz. U. 2011, Nru 177, intestatura 1054, kif emendat.

5 I FSK 1857/13.

6 I FPS 1/15.

7 Sentenza tal-11 ta’ Mejju 2017, Posnania Investment (C-36/16, EU:C:2017:361, punt 27).

8 Ara s-sentenza tad-29 ta’ Settembru 2015, Gmina Wroc?aw (C-276/14, EU:C:2015:635, punt

29, u l-?urisprudenza ??itata).

9 Sentenza tal-14 ta’ Di?embru 2000, Fazenda Pública (C-446/98, EU:C:2000:691, punt 23, u l-?urisprudenza ??itata). Ara wkoll id-digriet tal-20 ta’ Marzu 2015, Gmina Wroc?aw (C-72/13, EU:C:2014:197, punti 18 sa 22 u l-?urisprudenza ??itata).

10 Ara, pere?empju, is-sentenza tad-19 ta’ Jannar 2017, National Roads Authority (C-344/15, EU:C:2017:28, punt 31 u l-?urisprudenza ??itata).

11 Ara, pere?empju, is-sentenza tas-6 ta’ Ottubru 2015, T-Mobile Czech Republic and Vodafone Czech Republic(C-508/14, EU:C:2015:657, punti 28 u 29 u l-?urisprudenza ??itata).

12 Dispo?izzjoni ekwivalenti g?all-Artikolu 14(2)(a) tad-Direttiva tal-VAT ?iet introdotta mis-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE tas-17 ta’ Mejju 1977 fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta’ l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta’ stima (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23). Fil-Proposta tal-Kummissjoni (COM/1973/950/finali), l-abbozz tal-Artikolu 5(2)(f), li sar l-Artikolu 5(4)(a) tas-Sitt Direttiva tal-VAT, kien jirreferi g?at-“trasferiment, b’ordni ta’ jew f’isem awtorita’ pubblika, tal-proprjetà ta’ beni immobbli bi ?las ta’ kumpens, *fejn it-trasferiment ta’ dak il-beni immobbli bi ftehim privat ikun su??ett g?at-taxxa”*. Din id-dispo?izzjoni tal-a??ar (bil-korsiv) ma kinitx inklu?a fit-test finali. Il-proposta kienet tinkludi wkoll l-Artikolu 12(4), li kien jipprovdi li “fir-rigward tal-provvisti spe?ifikati fl-Artikolu 5(2)(f), l-ammont ta’ kumpens im?allas, bl-esklu?joni tal-benefi??ju g?all-impjieg mill-?did, g?andu jitqies li huwa l-ammont taxxabbli”. Din id-dispo?izzjoni ma ?ietx inklu?a fit-test finali. Ara Terra, B.J.M. and Kajus, J., *A Guide to the Sixth VAT Directive. Commentary to the Value Added Tax of the European Community,* Volum A, IBFD Publications, 1991, p. 209.

13 Ara, pere?empju, Terra, B.J.M. and Kajus, J., *Introduction to European VAT (Recast), Commentaries on European VAT Directives,* IBFD Publications, 2017, p. 246; jew van Doesum, A., van Kesteren H., u van Norden, G.-J. *Fundamentals of EU VAT Law*, Kluwer Law International, 2016, p. 111.

14 Ara, f’dan is-sens, is-sentenza tat-18 ta’ Lulju 2013, Evita-K (C-78/12, EU:C:2013:486, punt 35). Il-Qorti tal-?ustizzja enfasizzat ukoll li dik id-dispo?izzjoni “ma [t]irreferix g?at-trasferiment tad-dritt ta’ sjieda skont il-pro?eduri previsti mid-dritt nazzjonali applikabbli, i?da jinkludi kwalunkwe tran?azzjoni ta’ trasferiment ta’ beni tan?ibbli minn parti wa?da li tag?ti s-setg?a lill-parti l-o?ra li tiddisponi minnha daqslikieku kienet il-proprjetarja ta’ dik il-proprjetà”. Ara, pere?empju, is-sentenza tat-3 ta’ Settembru 2015, Fast Bunkering Klaip?da(C-526/13, EU:C:2015:536, punt 51 u ?urisprudenza ??itata.) Il-Qorti tal-?ustizzja spjegat li dan huwa g?all-iskop li tibba?a s-sistema komuni ta’ VAT fuq definizzjoni uniformi ta’ tran?azzjonijiet u li dak l-g?an ikun ippre?udikat “jekk il-kundizzjonijiet pre?edenti g?all-provvista ta’ merkanzija […] ivarjaw minn Stat Membru g?all-ie?or, kif jag?mlu l-kundizzjonijiet li jiggvernaw it-trasferiment tal-proprjetà ta?t id-dritt ?ivili”. Ara, pere?empju, is-sentenza tat-8 ta’ Frar 1990, Shipping and Forwarding Enterprise Safe (C-320/88, EU:C:1990:61, punt 8).

15 Sentenza tat-3 ta’ Settembru 2015, Fast Bunkering Klaip?da (C-526/13, EU:C:2015:536, punt 51 u l-?urisprudenza ??itata).

16 Ara, f’dan is-sens, is-sentenza tas-6 ta’ Frar 2003, Auto Lease Holland (C-185/01, EU:C:2003:73, punt 34).

17 Iktar ’il fuq, punti 35 sa 39.

18 Ara s-sentenza tal-4 ta’ Ottubru 2017, Mercedes-Benz Financial Services UK (C-164/16,

EU:C:2017:734, punt 31).

19 Ara, pere?empju, is-sentenza tat-8 ta' Novembru 2012, Profitube(C-165/11, EU:C:2012:692, punt 51 u l-?urisprudenza ??itata).

20 Ara, pere?empju, is-sentenza tal-11 ta' Mejju 2017, Posnania Investment (C-36/16, EU:C:2017:361, punt 31 u l-?urisprudenza ??itata).

21 Ara, pere?empju, is-sentenza tas-7 ta' Novembru 2013, Tulic? and Plavo?in (C-249/12 u C-250/12, EU:C:2013:722, punt 33 u l-?urisprudenza ??itata).

22 Ara s-sentenza tad-19 ta' Di?embru 2012, Orfey Balgaria (C-549/11, EU:C:2012:832), punti 44 u 45 u l-?urisprudenza ??itata).

23 Ara s-sentenza tat-2 ta' ?unju 2016,Lajvér (C-263/15, EU:C:2016:392, punt 45 u l-?urisprudenza ??itata).

24 Sentenza tat-18 ta' Lulju 2007, Société thermale d'Eugénie-Les-Bains (C-277/05, EU:C:2007:440, punt 32).

25 Sentenza tat-18 ta' Jannar 2017, SAWP (C-37/16, EU:C:2017:22, punt 30).

26 Ara, pere?empju, van Doesum, A., van Kesteren, H., u van Norden, G.-J., *Fundamentals of EU VAT Law*, Kluwer Law International, 2016, p. 111; Terra, B.J.M., u Kajus, J., *Introduction to European VAT (Recast), Commentaries on European VAT Directives*, IBFD Pubblikazzjonijiet, 2017, p. 246; Henkow, O., *The VAT/GST Treatment of Public Bodies*, Kluwer Law International, 2013, p. 67

27 Sentenza tal-11 ta' Mejju 2017, Posnania Investment (C-36/16, EU:C:2017:361, punti 32 sa 36). Ara, b'analo?ija, fil-kuntest ta' provvista ta' servizzi, is-sentenza tat-22 ta' ?unju 2016, ?eský rozhlas (C-11/15, EU:C:2016:470, punti 24 sa 26).

28 Ara van Doesum, A., van Kesteren, H., u van Norden, G.-J., *Fundamentals of EU VAT Law*, Kluwer Law International, 2016, p. 129, li ti??ita s-sentenza tat-2 ta' ?unju 1994, *Empire Stores* (C-33/93, EU:C:1994:225, punt 16). Ara, *a contrario*, is-sentenza tat-18 Lulju 2007, Société thermale d'Eugénie-Les-Bains (C-277/05, EU:C:2007:440, punt 26), fejn il-prenotazzjoni ta' akkomodazzjoni tqieset li ma hijiex dipendenti fuq ?las ta' depo?itu, g?alhekk ma kien hemm ebda rabta diretta bejn is-servizz u l-?las.

29 Id-dispo?izzjoni nazzjonali invokata kienet l-Artikolu 12(4) tal-Ustawa o szczególnych zasadach lokalizacji dróg publicznych (il-Li?i dwar regoli spe?ifi?i fuq ir-rotot ta' toroq pubbli?i).

30 In?enerali ara iktar 'il fuq, punt 68 ta' dawn il-konklu?jonijiet.

31 Ara, is-sentenza tat-2 ta' Lulju 2015, NLB Leasing (C-209/14, EU:C:2015:440, punt 35, u l-?urisprudenza ??itata). Ara wkoll is-sentenza tat-23 ta' Novembru 2017, Di Maura (C-246/16, EU:C:2017:887, punti 12 u 13).

32 Ara f'dan is-sens, is-sentenza tal-21 ta' Novembru 2013,Dixons Retail (C-494/12, EU:C:2013:758, punt 31 u l-?urisprudenza ??itata).